

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณีการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ช. และบริษัท อ.

ระหว่าง { บริษัท ช. ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
บริษัท อ. ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท ช. ได้ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจพร้อมเอกสารหลักฐาน ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๗ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ช. และบริษัท อ. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๗ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ช. และบริษัท อ. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท ช. จัดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศญี่ปุ่น เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxx-xx-xxxxxx โดยประกอบธุรกิจจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตผ่านช่องทางจัดจำหน่ายหลากหลายประเภท รวมถึงช่องทางออนไลน์ และการจัดจำหน่ายแบบออฟไลน์ ทั้งแบบขายปลีกและแบบขายตรง โดยมีรายได้รวมของบริษัทในประเทศไทยในปี ๒๕๖๖ จำนวน xx,xxx,xxx,xxx บาท

ทั้งนี้ บริษัท ช. มีบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ) ได้แก่ บริษัท ช.๑ และบริษัท ช.๒

(๑)บริษัท ช.๑ จดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx โดยมีประเภทธุรกิจที่ส่งงบการเงินปีล่าสุด คือ ๒๑๐๐๒ การผลิตผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ที่ใช้รักษาโรค โดยมีรายได้รวมของบริษัทในปี ๒๕๖๖ จำนวน xx,xxx,xxx,xxx บาท

(๒) บริษัท ช.๒ จดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx โดยมีประเภทธุรกิจที่ส่งงบการเงินปีล่าสุด คือ ๑๑๐๔๔ การผลิตเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์อื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น ซึ่งมีรายได้รวมของบริษัทในปี ๒๕๖๖ จำนวน xx,xxx,xxx,xxx

๑.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท อ. จดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศไทย เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx โดยประกอบธุรกิจจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารเสริมเพื่อสุขภาพและผลิตภัณฑ์เสริมความงาม และมีประเภทธุรกิจที่ส่งงบการเงินปีล่าสุด คือ ๔๗๗๓๔ ร้านขายปลีกสินค้าใหม่อื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น โดยมีรายได้รวมของบริษัทในปี ๒๕๖๖ จำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท

ทั้งนี้ บริษัท อ. มีบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ) ได้แก่ บริษัท อ.๑

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

๒.๑	วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จ	๑ มีนาคม ๒๕๖๗
๒.๒	วันที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ	๑ มีนาคม ๒๕๖๗
๒.๓	มูลค่าการรวมธุรกิจ	x,xxx,xxx,xxx บาท
๒.๔	วัตถุประสงค์การเข้าซื้อ	

ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจมีความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของบริษัทให้เป็นผู้รู้จักและยอมรับในวงกว้างขึ้นในฐานะผู้จำหน่ายในตลาดวิตามินและอาหารเสริม อีกทั้งยังต้องการเพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์สู่ตลาดวิตามินและอาหารเสริม ซึ่งถือเป็นตลาดที่มีศักยภาพและมีความสามารถในการเติบโตสูง ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจยังคงคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้จากการรวมธุรกิจครั้งนี้ ซึ่งรวมถึงการเข้าถึงองค์ความรู้ใหม่ ๆ จากผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ อันสามารถนำไปต่อยอดรวมกับความรู้อย่างเข้าใจและเทคโนโลยีเดิมของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ และการได้มาซึ่งศักยภาพทางการผลิตที่จะเพิ่มขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจ อันมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินธุรกิจในตลาดที่กำลังเติบโตทั้งในระดับประเทศไทยและภูมิภาค อีกทั้งผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจเล็งเห็นศักยภาพของผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจในฐานะที่เป็นบริษัทที่ก่อตั้งและดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมาอย่างยาวนาน โดยถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีความแข็งแกร่งในตลาดวิตามินและอาหารเสริม

๒.๕ วิธีการรวมธุรกิจ

คณะกรรมการของบริษัท ช. อนุมัติให้เข้าซื้อหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัท อ. จากผู้ถือหุ้นรายเดิม โดยบริษัท ช. ได้เข้าซื้อหุ้นของบริษัท อ. สัดส่วนร้อยละ ๔๙.๐๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมด และบริษัท ช.๓ (บริษัทที่มีสถานะเสมือนหน่วยธุรกิจเดียวกันกับผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) ได้เข้าซื้อหุ้นของบริษัท อ. สัดส่วนร้อยละ ๕๑.๐๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ช. ถือหุ้นสัดส่วนร้อยละ ๔๙.๐๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดของบริษัท อ. และบริษัท ช.๓ (บริษัทที่มีสถานะเสมือนหน่วยธุรกิจเดียวกันกับผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) ถือหุ้นสัดส่วนร้อยละ ๕๑.๐๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดของบริษัท อ.

๔. ตลาดสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

๔.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ คือ บริษัท ข. ประกอบธุรกิจจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตผ่านช่องทางจัดจำหน่ายหลากหลายประเภท รวมถึงช่องทางออนไลน์และการจัดจำหน่ายแบบออฟไลน์ ทั้งแบบขายปลีกและแบบขายตรง

โดยบริษัทในกลุ่มบริษัท ขข. เป็นผู้จำหน่ายในอุตสาหกรรมเครื่องดื่มระดับโลก มีกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ได้แก่ สุราพรีเมียม เบียร์ ไวน์ ชา น้ำดื่มบรรจุขวด น้ำอัดลม กาแฟพร้อมดื่ม เครื่องดื่มชูกำลัง รวมไปถึงผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ โดยมีโครงสร้างรายได้แยกตามสินค้า ปี ๒๕๖๖

๔.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ คือ บริษัท อ. ประกอบธุรกิจนำเข้าและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารและเวชสำอางในประเทศไทยและในต่างประเทศ

ดังนั้น จากการพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ข. และบริษัท อ. พบว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ ได้แก่ ตลาดวิตามินและอาหารเสริม เนื่องจากตลาดดังกล่าวเป็นตลาดที่ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจมีการประกอบธุรกิจในลักษณะเดียวกันหรือมีตลาดที่ทับซ้อนกัน

๕. ขอบเขตตลาด

เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ พบว่า บริษัท ข. และบริษัท อ. มีลักษณะการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับวิตามินและอาหารเสริม

วิตามินและอาหารเสริม คือ ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่ครอบคลุมผลิตภัณฑ์หลากหลายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสุขภาพ ซึ่งรวมถึงสารสกัดวิตามินและแร่ธาตุเข้มข้นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ยาเม็ด แคปซูล เจลลี่ ของเหลว และยังรวมถึงอาหารเสริมต่าง ๆ ทั้งนี้วิตามินและอาหารเสริมเป็นสารซึ่งมีส่วนประกอบของอาหารเป็นหลัก และส่วนใหญ่มีที่มาจากตำรับยาและสมุนไพรของทางตะวันออกและถูกใช้เพื่อเสริมกับการรับประทานอาหารที่ดีต่อสุขภาพ โดยทั่วไปแล้ววิตามินและอาหารเสริมมีผลทางด้านโภชนาการและสรีรวิทยาเท่านั้น แต่ไม่ได้ใช้สำหรับการรักษา การวินิจฉัย ลดความเสี่ยง การป้องกัน หรือการบำบัดโรค ในการกำหนดขอบเขตตลาดจะต้องพิจารณาตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง โดยจะพิจารณาเงื่อนไขที่เป็นการจำกัดการแข่งขันของสินค้าหรือบริการในด้านการทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability) และการทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)

๕.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

๕.๑.๑ การทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability) พบว่า ตลาดวิตามินและอาหารเสริมจัดเป็นตลาดที่ผู้บริโภคมีตัวเลือกผลิตภัณฑ์หลากหลาย ซึ่งบางผลิตภัณฑ์อาจมีคุณสมบัติการทดแทนกันด้านอุปสงค์ภายในตลาดเดียวกันมากกว่าผลิตภัณฑ์อื่น โดยแปรผันไปตามปัจจัยเรื่องความชอบของผู้บริโภคและลักษณะการใช้งาน เช่น วิตามินประเภทยาเม็ดและแคปซูลอาจมีคุณสมบัติการทดแทนกันด้านอุปสงค์ภายในตลาดเดียวกันมากกว่าผลิตภัณฑ์วิตามินและอาหารเสริมในรูปแบบอื่น เนื่องจากผู้บริโภคสามารถเปลี่ยนไปเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์ยี่ห้ออื่นหรือผลิตภัณฑ์ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันได้โดยง่าย โดยอาจแปรผันไปตามปัจจัยด้านปริมาณสินค้า ความสะดวกในการหาซื้อ และราคา อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์วิตามินและอาหารเสริมอื่น ๆ ที่มีคุณสมบัติเฉพาะอาจมีการทดแทนทางด้านอุปสงค์ภายในตลาดเดียวกันที่น้อยกว่า เช่น ผลิตภัณฑ์วิตามินและอาหารเสริมในรูปแบบเจลลี่และในรูปแบบเครื่องดื่ม

ทั้งนี้ ผู้บริโภคในตลาดวิตามินและอาหารเสริมต้องการและแสวงหาผลิตภัณฑ์ที่สามารถให้วิตามินและสารอาหารเฉพาะประเภทตามที่ต้องการได้ เนื่องจากสารอาหารบางประเภทอาจไม่สามารถบริโภคได้ตามปริมาณที่ต้องการจากอาหารปกติที่รับประทานในแต่ละวัน และผู้บริโภคยังเลือกผลิตภัณฑ์จากความน่าเชื่อถือของยี่ห้อของผลิตภัณฑ์อีกด้วย อย่างไรก็ตาม วิตามินและอาหารเสริมไม่สามารถถูกทดแทนโดยอาหารปกติได้ ดังนั้น ตลาดวิตามินและอาหารเสริมเป็นตลาดเฉพาะที่ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์วิตามินและอาหารเสริมเท่านั้น

๕.๑.๒ การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability) พบว่าในการพิจารณาศักยภาพของผู้ประกอบธุรกิจอื่นที่สามารถเปลี่ยนมาประกอบธุรกิจในตลาดวิตามินและอาหารเสริมได้ เห็นว่า ถึงแม้ตลาดสินค้าประเภทนี้เป็นตลาดที่มีการแข่งขันสูง แต่สามารถมีคู่แข่งรายใหม่ได้ กล่าวคือ คู่แข่งขันที่มีเงินทุนที่เพียงพอสามารถเข้ามาร่วมแข่งขันในตลาดนี้ได้โดยง่าย อย่างไรก็ตาม ขั้นตอนการสร้างโรงงานนั้นมีความละเอียดซับซ้อน ต้องใช้วัตถุดิบเฉพาะอย่างในการผลิตวิตามินและอาหารเสริมแต่ละชนิด มีกระบวนการวิจัยและพัฒนา และกระบวนการผลิตเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความปลอดภัยกับผู้บริโภคมากที่สุด ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์จำนวนมากในตลาดนี้มีใช้ผลิตภัณฑ์ที่ยากต่อการผลิตและนำเข้า

ดังนั้น ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง คือ ตลาดวิตามินและอาหารเสริม

๕.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณารูปแบบธุรกิจในตลาดวิตามินและอาหารเสริม อาจพิจารณาได้กว้างแค่ขอบเขตตลาดในประเทศไทย เนื่องจากผลิตภัณฑ์ชนิดนี้สามารถซื้อขายกันระหว่างประเทศได้ง่ายโดยไม่มีข้อจำกัดด้านกฎหมายหรือกำแพงราคามาก อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เหมาะสมกับการประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันภายหลังการรวมธุรกิจในครั้งนี้ การพิจารณาขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจึงพิจารณาขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์คือ ในระดับประเทศไทย

จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควรกำหนดขอบเขตตลาดในกรณีนี้ คือ ตลาดวิตามินและอาหารเสริมในระดับประเทศไทย

๖. ยอดเงินขาย

เพื่อตรวจสอบว่าการรวมธุรกิจในครั้งนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งหรือไม่ จะพิจารณาจากยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป

เมื่อพิจารณายอดเงินขายของตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่าตลาดวิตามินและอาหารเสริมในระดับประเทศไทย ผู้ประกอบธุรกิจมียอดเงินขายรวมกันเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง จึงต้องพิจารณาต่อไปว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดหรือไม่ โดยการพิจารณาจากส่วนแบ่งตลาด ตามหลักเกณฑ์ในประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

๗. ส่วนแบ่งตลาด

ในการพิจารณาว่า การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากยอดเงินขายในปีที่ผ่านมาและส่วนแบ่งตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ รวมถึงผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓)

ในตลาดวิตามินและอาหารเสริมในระดับประเทศไทย ปี ๒๕๖๖ ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท ช. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx.xx ส่วนบริษัท อ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) เท่ากับร้อยละ ๕๒.๙๐ โดยภายหลังการรวมธุรกิจ ส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ xx.xx และผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๕๔.๔๒

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และ ไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ช. และบริษัท อ. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยดังนี้

๑. ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๒. การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๓. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ หรือไม่

๔. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่หนึ่ง คือ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ช. มีการจดทะเบียนจัดตั้งในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีการประกอบธุรกิจในประเทศไทยผ่านผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการในประเทศไทย และบริษัท อ. มีการจดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทย ผู้ประกอบธุรกิจทั้งสองรายจึงถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สอง คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ช. ได้เข้าซื้อหุ้นของบริษัท อ. สัดส่วนร้อยละ ๔๙.๐๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมด และบริษัท ช.๓ (บริษัทที่มีสถานะเสมือนหน่วยธุรกิจเดียวกันกับผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) ได้เข้าซื้อหุ้นของบริษัท อ. สัดส่วนร้อยละ ๕๑.๐๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมด ซึ่งถือเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สาม คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ช. ไม่มีการถือหุ้นในบริษัท อ. และไม่ได้มีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงไม่ได้มีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดในบริษัท อ. นอกจากนี้ บริษัท ช. และบริษัท อ. ไม่ได้อยู่ภายใต้บุคคลที่มีอำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจรายเดียวกัน จึงสามารถสรุปได้ว่า บริษัท ช. และบริษัท อ. ไม่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงไม่เป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สี่ คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดวิตามินและอาหารเสริมในระดับประเทศไทย โดยพบว่า ยอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและของผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจรวมกันเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ต่อมาเมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจพบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ อีกทั้งผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละเจ็ดสิบห้าขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวจึงไม่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ช. และบริษัท อ. มียอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ซึ่งเข้าองค์ประกอบการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖ และได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นการแจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติรับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ช. และบริษัท อ. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗